

vil man der finde en bestemt Forskjel fra den Maade, hvorpaa Obligationer ellers i Almindelighed udbetales. Enten den høitagtede Finantsminister sælger sine Obligationer, eller han gjør Laan, saa komme de i Almindelighed ud mod Kapitaler, som blive anvendte og gaa bort fra det økonomiske Liv paa forskjellig Maade. Anderledes er Forholdet derimod her; der er ganske vist endel private Mænd, der nu komme i Besiddelse af store Mængder Statsobligationer, men deres Udgifter, de Rettigheder, de havde, gaa ind i Statskassen. Statskassens Evne og Styrke bliver ganske i samme Omfang forøget, som de Forpligtelser, Staten paatager sig, blive større, den faar de Midler, som de Andre faae Statsobligationer istedetfor, ind til Støtte for Finantserne. Selv om man ikke anerkjender dette, saa tror jeg, at den Maade, hvorpaa Obligationerne her foreslaas udbetalte, ialfald er en af de Maader, hvorpaa man mindre let end i mange andre Tilfælde risikerer, at de paa en uheldig Maade blive bragte paa Markedet; der kan vistnok ofte være Folk, der vilde vedblive at være i Besiddelse af disse Obligationer. Fremfor Alt lægger jeg ganske vist Vægt paa, at Staten kan vente at faae en i samme Grad tilsvarende Mængde Afsløninger indbetalte i Statskassen, som man saaledes kommer til at give Obligationer ud. Naar jeg sammenligner dette Forslag med lignende, der ere fremkomne andesteds, og som ogsaa her ere bragte paa Bane paa forskjellig Maade, saa er det ganske vist, at man der ofte ser en anden Betragtning. Jeg ser meget ofte andre Former for Obligationerne anvendte, enten særlige Kreditinstituter oprettede i dette Diemed eller Obligationer paa anden Maade tilveiebragte, en særlig Slags Obligationer, som Gtendommene heste for, som ere knyttede til de specielle Gtendomme, eller endnu andre Former. Men jeg tror, at naar man undersøger, hvilke af disse Maader man skal følge, saa kan Valget intet Dieblit være tvivlsomt, og det netop ikke af finantsielle Betragtninger, thi en af de vigtigste Grundsætninger, som Enhver, der beskæftiger sig med Statsobligationer og lignende Obligationer, let kommer til, er den, at Intet er vigtigere ved disse Forhold end

Ensartethed og Regelmæssighed, det er ganske regulære Former, man bruger for saadanne Laan. Vi have selv havt meget dyrkjøbte Erfaringer i den Henseende, naar vi have sat Jernbaneobligationer i Kurs langt under Statsobligationernes, og naar man ser hen til saadanne Former som f. Ex. ogsaa de garanterede Jernbaneaktier i sin Tid, der dog i Sikkerhed ganske vare de samme som Statsobligationer. Et almindeligt Rationnement skulde jo altsaa lære, at disse Obligationer snarere skulde staa høiere, men desuagtet have de staaet lavere. Man ser idelig, at Intet er mislignere end særegne Former for Obligationer. Der er Tab derved og til Syvende og Sidst kommer dog dette Tab til at hvile paa Nogen, enten det bliver den ene eller den anden Part. Det er et Tab, som dog bæres af Befolkningen, og som det navnlig i allerhøieste Grad ligger i det Heles, i Statens Lære at undgaa. Jeg tror altsaa, at netop finantsielle Betragtninger i allerhøieste Grad maa lære dette, at naar man vil afløse dette Forhold og dertil vil benytte Obligationer, hvad man jo er nødsaget til, saa er der kun een Vej at gaa, nemlig at tage ganske almindelige Statsobligationer. For yderligere at lette dette Forhold, have vi dog givet en særegen Bemyndigelse til Kreditforeninger og et andet lignende Institut til at træde imellem; dette vil end yderligere fremme Afsløningen og vistnok gjøre, at Staten vil faae endog større Beløb ind, end den kommer til at udbetale. Naar man ogsaa tager dette i Betragtning, tror jeg virkelig, at enhver Frygt for, at vi ved dette Forslag skulde lægge en særlig Byrde paa Finantserne, maa falde bort. Vi have foreslaet at tage først Kornets Gjennemsnit for en lang Marække; derom vil der vel neppe blive dette Meninger. Dernæst have vi troet, at den Kapitalkteringsbæsis, vi skulde vælge, rettest vilde være den, som Folkethinget ogsaa har udtalt sig for i Anledning af Arvefasteafgiften, nemlig at rette sig efter de kongelige Obligationers Pris, idet vi antog, at der her var en Maalestof efter Markedet, efter hvad Laan i det Hele vare værd i Landet, og efter hvad saadanne Udgifter vare værd for dem, der skulde præstere dem, og som